

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: voorontwerp van decreet over de verwerking van
persoonsgegevens van kinderen, leerlingen, internen, ouders en
onderwijspersoneel**

- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Het decreet geeft een **decretale grondslag aan de verwerking van persoonsgegevens** in het onderwijs, conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Het is vereist dat de "essentiële elementen" van overheidsopgelegde gegevensverwerkingen – de categorieën gegevens en betrokkenen, de doeleinden, de ontvangers, en de bewaartermijnen – bij decreet worden vastgelegd. Die wettelijke grondslag ontbreekt momenteel. Het decreet repareert dat voor:

- scholen (basis- en secundair onderwijs, en DKO);
- onderwijsinternaten en leersteuncentra;
- diensten van de Vlaamse overheid (AGODI, AHOVOKS en het Departement Onderwijs en Vorming).

Dit decreet is juridisch **noodzakelijk**. De AVG (art. 6 en 9) vereist een geldige rechtsgrond voor gegevensverwerkingen. Voor verwerkingen die de overheid oplegt, eist het Grondwettelijk Hof dat de essentiële elementen bij decreet worden vastgelegd. Een groot deel van de bestaande gegevensverwerkingen in onderwijs steunt momenteel op onvoldoende of verouderde decretale grondslag. Dit decreet dicht die lacune.

Dit decreet veroorzaakt **geen bijkomende planlast** in hoofde van de scholen, aangezien het decreet geen nieuwe verwerkingen oplegt: scholen verwerken deze gegevens al. Het decreet geeft daar louter een juridisch correcte grondslag aan.

Er is één concrete nieuwe actie voor scholen, nl. dat bij een overstap van een leerling naar een CVO of CBE de leerlinggegevens zullen worden overgedragen in functie van de pedagogische continuïteit van de leerling. Om scholen de tijd te geven hun reglementen aan te passen treedt deze bepaling slechts in werking op 1 september 2027.

1. SITUERING

A. BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

Kleuter- en leerplichtonderwijs

Deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs

Ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstelling

Voor de uitvoering van hun taken verwerken verschillende diensten van de Vlaamse overheid bevoegd voor onderwijs, onder meer scholen, onderwijsinternaten, leersteuncentra, persoonsgegevens van leerlingen, internen, ouders, personeelsleden, enz.

Uit de AVG en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake het recht op eerbiediging van het privéleven volgt echter dat de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens voor verwerkingen die opgelegd worden door de overheid in het decreet zelf moeten worden vastgelegd. De volgende elementen zijn “essentiële elementen” die in beginsel decretaal moeten worden bepaald:

- 1º) de categorie van verwerkte gegevens;
- 2º) de categorie van betrokken personen;
- 3º) de met de verwerking nagestreefde doelstelling;
- 4º) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
- 5º) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Dit decreet heeft als doelstelling een decretale grondslag te voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens door diverse actoren binnen onderwijs.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit voorontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 met het oog op de adviesaanvraag bij de VTC, de SERV en de VLOR en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

De VTC bracht een advies uit op 13 januari 2026 (advies wetgeving VTC nr. 2026/011 van 13 januari 2026, bezorgd op 13 februari 2026).

De SERV bracht een advies uit op 19 januari 2026.

De VLOR bracht een advies uit op 29 januari 2026.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners, afgerond 2026, hebben geleid tot de protocollen:

- Protocol nr. 286 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van sectorcomité x, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” en overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs;
- Protocol nr. 155 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie.

- Protocol nr. 152 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergadering van het Vlaams onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent.

De reacties op en de aanpassingen ten gevolge van vermelde adviezen en onderhandelingen worden toegelicht in de memorie van toelichting, alsook hierna, onder punt 2. Inhoud.

2. INHOUD

Hierna volgt een overzicht van de voornaamste inhoudelijke aanpassingen aan het voorontwerp van decreet en bijbehorende memorie van toelichting, ten opzichte van de versie goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 19 december 2025. Een volledig overzicht kan geraadpleegd worden in de memorie van toelichting.

Naar aanleiding van de adviezen van de VLOR, SERV en VTC en de daaropvolgende onderhandelingen werd het voorontwerp op meerdere punten inhoudelijk verduidelijkt en juridisch aangescherpt.

De doeleinden en rechtsgronden van de gegevensverwerking werden op verschillende plaatsen explicieter omschreven, met name door in de artikelsgewijze toelichting te verduidelijken welke wettelijke verplichtingen en taken van algemeen belang worden nagestreefd. Daarnaast werd voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om per doeleinde te bepalen welke persoonsgegevens concreet verwerkt mogen worden.

Verder werd tegemoetgekomen aan bezorgdheden over proportionaliteit en transparantie. Zo werden de bepalingen rond de verwerking van gevoelige en brede categorieën van gegevens (zoals sociale context, interesses en vrijetijdsbesteding) verfijnd en beperkt tot wat relevant en noodzakelijk is voor onderwijsactiviteiten of leerlingenbegeleiding. De categorie “levensstijl” werd geschrapt en vervangen door een meer afgebakende formulering. Tegelijk werd benadrukt dat verwerking enkel kan “voor zover noodzakelijk”, wat systematisch werd toegevoegd in verschillende bepalingen.

Ook op vlak van transparantie, toezicht en communicatie werden aanpassingen gedaan. De decretale teksten zelf hernemen de algemene AVG-beginselen (zoals transparantie, juistheid en beveiliging) niet opnieuw, maar er werd expliciet voorzien dat deze principes via communicatie, omzendbrieven en ondersteuning aan scholen zullen worden geconcretiseerd.

Bij de onderhandelingen met sociale partners werd afgesproken om bij de implementatie sterk in te zetten op communicatie. Die communicatie zal o.a. benadrukken dat deze rechtsgrond geen vrijgeleide is om uitgebreid persoonsgegevens te verwerken en dat de GDPR-regels steeds gelden. De DPO's van de onderwijsverstrekkers zullen betrokken worden bij het opstellen van communicatie. Ook werd afgesproken dat voor bepaalde actoren (zoals GO!-diensten en CLB's) de nodige rechtsgronden zullen worden uitgewerkt of aangepast in een later decreet. Daarnaast werd erop aangedrongen om snel werk te maken van de delegatie aan de Vlaamse Regering om per doeleinde te bepalen welke gegevens kunnen worden verwerkt.

Dit decreet treedt in werking de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Definitieve goedkeuring van dit decreet is nu voorzien voor dit najaar. Artikel 16 regelt een nieuwe overdracht van persoonsgegevens van leerlingen die zich inschrijven in het volwassenenonderwijs. De overdracht van deze gegevens moet worden opgenomen in het schoolreglement. Om te vermijden dat scholen hun reglementen moeten aanpassen tijdens het schooljaar werd de inwerkingtreding voor dit specifiek artikel op 1 september 2027 gelegd.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand, noch de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp heeft geen weerslag op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden noch ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet zal voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten om over dit voorontwerp van decreet een advies in te winnen bij de Raad van State met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (30 dagen).

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlage:

- Voorontwerp van decreet
- Voorontwerp van memorie van toelichting
- VLOR advies
- SERV advies
- VTC advies
- Protocollen onderhandelingen (3)